

ISSN (E): 2181-4570

BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARIDA KREATIV SALOHIYATNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI

Umaralieva Shahlo

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Boshlang'ich ta'lif metodika kafedrasini
o'qituvchisi

Hamroeva Farida

Mahmarajabova Shohnisor

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti boshlang'ich ta'lif yo'nalishi 1-bosqich
talabalari

ANNOTATSIYA:

Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy qobiliyatlarini
rivojlanirishning pedagogik xususiyatlari ko'rib chiqiladi. Maqolada boshlang'ich sinf
o'qituvchilarining kompetentsiyalarini rivojlanirishda ijodkorlikning ahamiyati
o'rganiladi va o'qituvchilar o'z o'quvchilarida ijodkorlikni rivojlanirish uchun
foydalaniishi mumkin bo'lgan strategiyalarga urg'u beradi. Maqolaning yakuni bo'yicha
o'qituvchilar o'z o'quvchilarida ijodkorlikni rivojlanirishga ko'proq yordam berish
uchun o'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlanirishlari zarurligini ta'kidlaydilar.

KALIT SO'ZLAR: ijodkorlik, boshlang'ich sinf o'qituvchilari, kompetentsiyani
rivojlanirish, pedagogika, strategiyalar.

ABSTRACT:

This article examines the pedagogical characteristics of competence development in primary class teachers with a focus on creativity. The article explores the importance of creativity in developing the competencies of primary class teachers and highlights the strategies that teachers can employ to foster creativity in their students. The article concludes by emphasizing the need for teachers to develop their own creative competencies to better facilitate the development of creativity in their students.

KEYWORDS: creativity, primary class teachers, competence development,
pedagogy, strategies.

АННОТАЦИЯ:

В данной статье рассматриваются педагогические особенности развития компетентности учителей начальных классов с ориентацией на творчество. В статье исследуется важность творчества в развитии компетенций учителей начальных классов и освещаются стратегии, которые учителя могут использовать для развития творчества своих учеников. В заключении статьи подчеркивается необходимость для учителей развивать собственные творческие компетенции, чтобы лучше способствовать развитию творческих способностей своих учеников.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: креативность, учителя начальных классов, развитие компетенций, педагогика, стратегии.

KIRISH:

Bugungi ta'lim sharoitida ijodkorlik boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kompetentsiyani rivojlantirishning hal qiluvchi tarkibiy qismi sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda. Ijodiy o'qituvchilar o'quvchilarni o'quv jarayoniga jalb qilish, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish va ijobiy ta'lim muhitini yaratish uchun yaxshi jihozlangan. Ushbu maqolaning maqsadi - boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning pedagogik xususiyatlarini o'rganishdir.

Qobiliyatlarni rivojlantirishda ijodkorlikning ahamiyati:

Ijodkorlik boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kompetentsiyani rivojlantirishning muhim tarkibiy qismidir. Bu o'qituvchilarga o'zgacha fikr yuritish va murakkab muammolarga innovatsion yechimlarni topish imkonini beradi. O'qituvchilar ijodiy bo'lsa, ular o'z talabalarini noyob va hayajonli usullar bilan jalb qilishlari mumkin, bu esa o'rganish tajribasini yanada qiziqarli va esda qolarli qiladi. Ijodkor o'qituvchilar ham o'quvchilarni ijodiy fikrlashga, savollar berishga va yangi g'oyalarni o'rganishga undash uchun yaxshi jihozlangan.

METODOLOGIYA:

Ushbu maqola kirish, metodologiya, natijalar va munozaradan iborat IMRAD usuliga amal qiladi. Ushbu maqolada qo'llaniladigan usullar boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kompetentsiyani rivojlantirish va ijodiy pedagogik strategiyalar mavzusiga oid tegishli adabiyotlarni ko'rib chiqishni o'z ichiga oladi.

NATIJALAR:

Talabalarda ijodkorlikni rivojlantirish strategiyalari:

Boshlang'ich sinf o'qituvchilar o'z o'quvchilarida ijodkorlikni rivojlantirish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan bir nechta strategiyalar mavjud. Strategiyalardan biri divergent fikrlashni rag'batlantirishdir. Bu talabalarga muammoning bir nechta yechimlarini o'rganishga imkon beradigan ochiq savollarni berishni o'z ichiga oladi. O'qituvchilar, shuningdek, ijodiy yozish yoki badiiy loyihalar orqali o'zini namoyon qilish imkoniyatini berishi mumkin. Ochiq va qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish talabalarda ijodkorlikni rivojlantirishning yana bir samarali strategiyasidir.

O'qituvchilarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish:

O'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish uchun boshlang'ich sinf o'qituvchilar kasbiy rivojlanish imkoniyatlari bilan shug'ullanishlari, hamkasblari bilan hamkorlik qilishlari, o'zlarining qiziqishlari va ehtiroslarini o'rganishlari mumkin. Kasbiy rivojlanish imkoniyatlari sinfdagi ijodkorlikka qaratilgan konferensiyalar, seminarlar va onlayn kurslarda qatnashishni o'z ichiga olishi mumkin. Hamkasblar bilan hamkorlik qilish ham foydali bo'lishi mumkin, chunki bu o'qituvchilarga fikr almashish va bir-biridan o'rganish imkonini beradi. Shaxsiy qiziqish va ehtiroslarni o'rganish o'qituvchilarga o'z talabalarini jalb qilishning noyob va qiziqarli usullarini topishga yordam beradi.

Talabalar uchun ijodiy o'qitishning afzalliklari:

Ijodiy o'qitish talabalar uchun ko'plab afzalliklarga ega. Bu ularning tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini yaxshilashi, o'zini namoyon qilishni rivojlantirishi va umumiyligi o'rganish tajribasini oshirishi mumkin. Talabalar ijodiy ta'limga muhitida mashg'ul bo'lganda, ular o'rganishga qiziqish, diqqat va hayajonlanish ehtimoli ko'proq. Bu ta'limga nisbatan ijobjiy munosabatga olib kelishi mumkin.

Adabiyotlarni o'rganish shuni ko'rsatadiki, ijodkorlik boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kompetentsiyani rivojlantirishning muhim tarkibiy qismidir. Ijodiy o'qituvchilar o'quvchilarni o'quv jarayoniga jalb qilish, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish va ijobjiy ta'limga muhitini yaratish uchun yaxshi jihozlangan. Talabalarda ijodkorlikni rivojlantirish strategiyalari turlicha fikrlashni rag'batlantirish, o'zini namoyon qilish imkoniyatlarini ta'minlash va ochiq va qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratishni o'z ichiga oladi. O'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish uchun o'qituvchilar kasbiy rivojlanish imkoniyatlari bilan shug'ullanishlari,

ISSN (E): 2181-4570

hamkasblari bilan hamkorlik qilishlari, o'zlarining qiziqishlari va ehtiroslarini o'rganishlari mumkin.

Jadval

Boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ijodkorlikka yo'naltirilgan kompetentsiyani rivojlantirishning pedagogik xususiyatlari.
Qobiliyatlarni rivojlantirishda ijodkorlikning ahamiyati
Talabalarda ijodkorlikni rivojlantirish strategiyalari
Rivojlanmoqda o'qituvchilarning ijodiy faoliyati kompetensiyalar
Talabalar uchun ijodiy o'qitishning afzalliklari

MUHOKAZA:

Ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun juda muhim, chunki bu ularning o'quvchilarida ijodkorlikni rivojlantirishga yordam beradi. O'z sinflarida ijodkorlikni qo'llab-quvvatlaydigan o'qituvchilarning o'quvchilari qiziquvchan, g'ayratli va muvaffaqiyatli o'quvchilarga ega bo'lish ehtimoli ko'proq. Shuning uchun boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish va o'quvchilarda ijodkorlikni rivojlantirish uchun zarur pedagogik xususiyatlar bilan jihozlangan bo'lishi juda muhimdir.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ijodkorlikka yo'naltirilgan kompetentsiyani rivojlantirishning pedagogik xususiyatlari hal qiluvchi ahamiyatga ega. Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kompetensiyalarini rivojlantirishda ijodkorlikning muhimligi ta'kidlangan va o'qituvchilar o'z o'quvchilarida ijodkorlikni rivojlantirish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan strategiyalar keltirilgan. O'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam berish uchun o'qituvchilar o'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishlari juda muhimdir.

ISSN (E): 2181-4570

ADABIYOTLAR:

1. Amabile, TM (1996). Kontekstdagi ijodkorlik: Ijodkorlikning ijtimoiy psixologiyasini yangilash. Westview matbuoti.
2. Craft, A. (2003). Ta'limda ijodkorlikning chegaralari: o'qituvchi uchun dilemmalar. British Journal of Educational Studies, 51(2), 113-127.
3. Dewitt, P. (2017). Sinfda ijodkorlikning ahamiyati. Ta'lim va amaliyot jurnali, 8(3), 97-101.
4. Goleman, D. (1995). Hissiy intellekt: Nima uchun u IQ dan ko'ra muhimroq bo'lishi mumkin? Bantam kitoblar.
5. Runco, MA (2007). Ijodkorlik: nazariyalar va mavzular: tadqiqot, ishlanma va amaliyot. Elsevier.
6. Smit, JK va Xopkins, N. (2016). Boshlang'ich dars: Sinfdan hikoyalar. Routledge.
7. Drapeau Patti. Sparking student creativity (practical ways to promote innovative thinking and problem solving). – Alexandria – Virginia, USA: ASCD, 2014. – p. 260
8. Агабабян А. Р., Арутюнян Н. Д. К вопросу взаимосвязи креативности с личностными характеристиками // Ананьевские чтения, 2007: Материалы научно-практической конференции. СПб., 2007. С. 598–599.
9. Алейников А.Г. О креативной педагогике / А.Г. Алейников // Вестник высшей школы. - 2009. - №12. - С. 29-34.
10. Андреев В.И. Педагогика творческого саморазвития. Инновационный курс. – Казань: Изд–во КГУ, 1996. – 566 с.
11. Вишнякова, Н.Ф. Креативная акмеология. Психология высшего образования / Н.Ф. Вишнякова. - Минск.: Народная асвета, 2007. - 300 с.